

Dziewięciu profesorów z Instytutu Fizyki PAN znajduje się pośród najczęściej cytowanych polskich naukowców

Koniec roku jest także okresem podsumowań, refleksji i analiz, oraz okazją do przyznawania nagród i do publikowania rankingów. Między innymi, grupa lekarzy, biologów i statystyków ze Stanford University w Kalifornii i z firmy SciTech Strategies, Inc w Nowym Meksyku opublikowała niedawno kolejną, uaktualnioną wersję nowej bazy cytowań, obejmującą najczęściej cytowanych pracowników naukowych, aktywnych na polu „science”, czyli nauk przyrodniczych, autorów angielskojęzycznych publikacji naukowych. Na liście naukowców, opartej według autorów na „znormalizowanych wskaźnikach cytowań dla wszystkich naukowców i dyscyplin naukowych”, obejmującej cały dorobek naukowy objęty bazą Scopus do maja 2020 znalazło się 726 osób pracujących na polskich uczelniach i w instytutach naukowych PAN. Linki do artykułów przedstawiających metodologię i wyniki przeprowadzonej kwerendy i analiz podajemy poniżej [1].

Z przyjemnością informujemy, że na liście znajduje się dziewięć osób pracujących w Instytucie Fizyki PAN. Są to, według kolejności rankingu, profesorowie: Tomasz Dietl, Andrzej Sobolewski, Włodzimierz Zawadzki, Marek Cieplak, Zbyszek Kisiel, Wojciech Paszkowicz, Marek Godlewski, Henryk Szymczak i Jacek Kossut.

Przypominamy, że pierwsze publiczne rankingi tego typu, listy 10 000 najczęściej cytowanych chemików i 1120 najczęściej cytowanych fizyków, przygotowane przez D. A. Pendlebury z ISI, zostały opublikowane w internecie przez francuskich chemików z Uniwersytetu w Clermont-Ferrand latem 1997 roku. Na liście fizyków znalazło się wówczas jedynie kilka polskich nazwisk, osób pracujących za granicą [2].

Obecnie opublikowana lista, obejmująca także inne nauki przyrodnicze i obszary interdyscyplinarne nauki i techniki, dostarcza przynajmniej kilku interesujących informacji o polskiej nauce, nie zapominając przy tym o wszystkich, wielokrotnie formułowanych wcześniej, zastrzeżeniach dotyczących jednowymiarowych rankingów. W pierwszej dziesiątce najczęściej cytowanych polskich uczonych znajduje się dwóch fizyków, profesor Tomasz Dietl i profesor Michał Horodecki. Poza nimi, w pierwszej dziesiątce znalazło się dwoje chemików, dwóch lekarzy, informatyk, elektronik, ekonomista (w rzeczywistości pracujący na uniwersytecie w Amsterdamie) i gleboznawca. W pierwszej dziesiątce znalazła się jedna kobieta, pięć osób z Warszawy (w tym jedna zmarła czternaście lat temu [3]), dwie osoby z Gdańska i po jednej z Krakowa, Łodzi i Poznania. Podobny rozkład dziedzin

i zatrudnienia pojawia się w losowo wybranej z listy dziesiątce naukowców. Znaleźli się w niej: astronom, fizyk, czworo chemików, informatyk, biolog, metalurg i materiałoznawca. Zwraca znów uwagę przewaga osób pracujących w Warszawie nad wynikami z mniejszych ośrodków (w cytowanej losowej dziesiątce osiem osób pracuje w Warszawie, jedna w Krakowie i jedna w Częstochowie) oraz zdecydowana dysproporcja mężczyzn i kobiet, których na całej liście (i w obu „dziesiątkach”, pierwszej i „losowej”) jest tylko 10%.

Odnosiniki:

[1] <https://journals.plos.org/plosbiology/article?id=10.1371/journal.pbio.3000918>
i odnośniki tamże.

[2] <http://physics.bu.edu/~redner/projects/citation/index.html>

[3] Na liście znalazło się przynajmniej kilka osób zmarłych, co nie świadczy najlepiej o staranności autorów i lub algorytmów sporządzających ranking. W szczególności, już w pierwszej dziesiątce znalazły się dwie osoby zmarłe: osiem i czternaście lat temu. Także kilka innych zauważonych przypadków to między innymi osoby zmarłe ponad dziesięć lat temu.

Aleksander Wittlin
wittlin@ifpan.edu.pl